

**Ajankohtaista
elinikäisestä
ohjauksesta, nro
23, toukokuu 2022**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 23, toukokuu 2022

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Tässä ajankohtaiskatsauksessa teemoina ovat mm. jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toiminnan käynnistyminen ja kevään TNO-foorumien kuulumiset. KEHA-keskukseen on valittu uusi asiantuntija, joka esittyy. Lisäksi tarjolla on terveisiä elinikäisen ohjauksen kevään tapahtumista niin Helsingistä kuin Ahvenanmaalta. Kansallinen ELO-foorumi tarkasteli kokouksessaan 5.5.2022 elinikäisen ohjauksen kansallisen strategia toteutusta. Kokousmateriaalit on tallennettu ELO-torille.

Huhtikuussa julkaistiin VN TEAS-sarjassa työelämään tutustumisjaksoja (TET) koskeva selvitys, jossa tehtiin ehdotuksia TET-jaksojen kehittämiseksi. TESSU2-projekti on puolestaan koonnut toiminnastaan loppujulkaisun, joka on suunnattu kaikille monialaisten palvelujen toimijoille, kehittäjille, päättäjille sekä verkostolle. Tuore tutkimusartikkeli tarkastelee ohjausalan kansainvälisten toimijoiden käsityksiä ohjauksen innovaatioista.

EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop) on käynnistänyt hankkeen, jonka tarkoituksena on laatia jäsenmaiden käyttöön ehdotus elinikäisen ohjauksen yhteisistä laatukriteereistä ja vaikuttavuuden arviointikohteista. Hankkeen tuloksia esiteltiin maaliskuussa Cedefopin ja [CareersNet](#)-verkoston yhteisessä verkkoseminaarissa.

Tampereen yliopistossa tarkastettiin huhtikuussa Tanja Hautalan väitöskirja opintojen ohjauksen toimijoiden ja opetushenkilöstön kokemuksista ammatillisesta toimijuudesta ja asiantuntijuudesta ja näiden yhteydestä korkeakouluorganisaatioiden hallinnollisiin piirteisiin ja johtamiseen.

Seuraava ajankohtaiskatsaus ilmestyy syyskuussa 2022.

Antoisia lukuhetkiä!

- [Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus \(Jotpa\) on aloittanut toimintansa](#)
- [TNO-Foorumi 24-25.3.2022](#)
- [Hanna Gustafsson kehittämisasiantuntijaksi KEHA-keskukseen](#)
- [Ohjauksen päivät 2022 kokosi yhteen laajan joukon ohjauksen toimijoita](#)
- [Hälsningar från Vägledardagarna på Åland!](#)
- [Åbo Akademi svarar på behovet av ökad handledning](#)
- [Globalismen passé?](#)
- [Yhteiset eurooppalaiset laatukriteerit elinikäiselle ohjauksee](#)
- [Työelämään tutustumisjaksojen toteutus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja saavutettavuus perusopetuksen aikana](#)
- [Monialaisissa Ohjaamoissa opitaan ja ohjataan yhdessä](#)
- [Kansainvälisiä näkemyksiä ohjauksen innovaatioista](#)
- [Väitös: Korkeakoulujen opintojen ohjaukseen ja ohjaustoimijoiden ammatillisen toimijuuden ja asiantuntijuuden kokemukseen kannattaa panostaa](#)

Seuraava

Ajankohtaiskatsaus pdf:nä

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus on aloittanut toimintansa

Entä jos kaikilla työikäisillä olisi kykyä ja mahdollisuuksia kehittää osaamista, jota työelämässä tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa? Tämä on tavoite, jonka eteen lokakuussa perustettu uusi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) tekee töitä joka päivä.

Palvelukeskuksen kokoa ennakoitietoa osaamistarpeista, rahoittaa lyhytkestoisia koulutuksia ja osaamispalveluita työelämän tarpeeseen, kehittää tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita sekä tukee alueellista jatkuvan oppimisen yhteistyötä.

Jotpan parhaillaan käynnissä olevassa strategiatyössä on noussut esiin, että jatkuvan oppimisen palveluilta odotetaan tarvelähtöisyyttä, saavutettavuutta, tarpeisiin vastaavuutta sekä joustavuutta. Mukaan jatkuvan oppimisen palveluihin toivotaan entistä enemmän pelkän perusasteen koulutuksen varassa olevia ihmisiä sekä esimerkiksi rakennemuutosaloilla ja pienissä yrityksissä työskenteleviä. Palveluiden toivotaan tavoittavan entistä paremmin myös ihmisiä, jotka tarvitsevat tukea perustaitojensa kehittämiseen. Jotpa tulee etsimään keinoja siihen, miten erilaiset osaamispalvelut ja koulutus saadaan houkuttelevammaksi myös niille kohderyhmille, joita tällä hetkellä tavoitetaan vähemmän.

Osallistuvatpa ihmiset koulutukseen tai eivät, koulutusten lisäksi osaamista syntyy läpi elämän työssä, harrastuksissa, perhe-elämässä ja arjessa. Tämä moninainen osaaminen on arvokasta ja usein myös sovellettavissa ja hyödynnettävissä työelämässä. Jotpa kutsuukin kaikkia organisaatiota ja yhteisöjä viettämään Osaaminen näkyviin -viikkoa 5.-12.9.2022. Viikon tarkoitus on kannustaa ihmisiä huomaamaan omaa osaamistaan. Voit olla mukana Osaaminen näkyviin -viikolla matalalla kynnyksellä esimerkiksi viestimällä tai järjestelmällä tapahtumia. **Ilmoittaudu mukaan täältä!**

Palvelukeskus käynnisti ensimmäiset valtionavustushaut keväällä 2022. Teemoina olivat koronapandemia, varhaiskasvatus ja sosiaali- ja terveydenhuolto sekä digitaalinen ja vihreä siirtymä. Teemat pohjautuvat Jotpan julkaisemaan **Valtakunnalliset osaamiskapeikat -ennakoitiselvitykseen**. Seuraa myös meitä www.jotpa.fi tai tilaa uutiskirjeemme!

Kirjoittajat:

Milma Arola, projektipäällikkö, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
milma.arola@jotpa.fi

Jarno Hakanen, kehittämisspäällikkö, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
jarno.hakanen@jotpa.fi

Seuraava | [Pala pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

TNO-Foorumi 24-25.3.2022

Hyppäsin ihka ensimmäistä kertaa **TNO-foorumin** suunnitteluryhmään mukaan ja samoin ensimmäistä kertaa sovittelin juontajan saappaista omiin jalkoihini. Onneksi tukenani oli juontajaparini Disa Widell, sivistystoimen ylitarkastaja AVI:sta, sekä kaikki muut suunnitteluryhmän jäsenet. TNO-Foorumin järjestäminen kuuluu osaksi omaa KEHA-keskuksen kehittämisasiantuntijan työtehtävääni, jossa aloitin viime vuoden elokuussa kaikkien tunteman ja ihanan Merja Niemi-Pynttärin jäädessä nauttimaan ansaitusti eläkepäiviä. Uutuuden jännityksestä johtuen olinkin

kaikki aistit avoinna ja korvat höröllä TNO-foorumissa ja ihastelin moneen kertaan itsekseni, niin puheenvuorojen esittäjien, kuin kuulijoidenkin tietotaitoa ja selvästi aistittavaa kiinnostusta ja innostusta elinikäisen ohjauksen saloihin.

Aivan alkuun saimme estradille kehittämispäällikkö Jarno Hakasen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta. Siellä "tiimi" alkaa olla kasattuna ja työ pääsee käynnistymään. Aistittavissa kuulijoissa oli vahva kiinnostus päästä käynnistämään yhteistyötä palvelukeskuksen kanssa ja Jarno Hakanen ottikin hänelle heitetyn haasteen vastaan kutsuen ELO-koordinaattorit ja muut kiinnostuneet mukaan strategiatyön valmisteluun.

JOTPan puheen vuoron jälkeen oli vuorossa **akvaariokeskustelu**, johon saimmekin houkutelua sangen suuria vonkaleita. Akvaariossa uiskentelivat Teija Felt (TEM), Ulla-Jill Karlsson (OKM) sekä ELO-koordinaattoreista Päivi Holopainen ja Katja Aalto. Keskustelua reflektivat ELO-koordinaattorit Maarit Hilden ja Raisa Lappeteläinen. Keskustelun teemoina olivat mm. ministeriöiden alueelliseen ELO-toimintaan kohdistuneet odotukset ja hiukan aallokkoa nostattivat mietteet resurssien riittävyydestä ja rahoituksesta. Mieleeni jäikin tästä osuudesta ohjauksen merkityksellisyyden esiin nostaminen ja miten sanoittaa tämä johdolle. Miten kertoa ohjauksen tärkeydestä ja pukea tämä talouden kielelle, euroiksi ja mitattavissa oleviksi määreiksi?

Monialaisten palveluiden toiminnan käynnistymisestä meille oli kertomassa johtava asiantuntija Titta Korpilauri KEHA-keskuksesta. Myös tämä tiimi on suhteellisen tuore ja työ monialaisen yhteistyön ja yhteisen kehittämisen saralla on päässyt hyvin käyntiin.

Raimo Vuorinen oli koostanut meille mielenkiintoisen ja ajankohtaisen **katsauksen ELO-koordinaattorien ja alueellisten ELO-ryhmien näkemyksistä liittyen elinikäisen ohjauksen koordinaation haasteisiin**. ELO-strategian pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjausta toteuttavien sektorien yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selkeä. Tämän teeman ympärillä olen kuullut paljon keskustelua tänä aikana, kun olen toiminut kehittämisasiantuntijan tehtävässäni. Ohjauksen kokonaisuuden koordinointi tahtoo jäädä liian ohueksi ja toiveita ELO-koordinaattorien yhteisiin kokoontumisiin ja ajatusten vaihtamiseen ja jakamiseen nousee esille. Tämä TNO-foorumi tarjosi yhden mahdollisuuden tähän ja keskustelu pienryhmissä olikin vilkasta.

Sokerina pohjalla TNO-foorumin päätti Lea Goyalin ja Raimo Vuorisen keskinäinen vuoropuhelu. ELO-juna starttasi asemalta ja johdatteli meidät kuulijat eri vuosikymmenten läpi Lean ja Raimon työhistoria, sekä ohjauksen ajankohtaiset teemat matkatavaroinaan. Nöyrästi kiitämme molempia upeasta ja ansiokkaasta työstä ohjauksen saralla. Tämä osuus ei jättänyt ketään kylmäksi ja taisi mennä juontajallakin roska silmään ja nenäliinakin piti kaivaa esiin.

Ensimmäisessä päivässä meillä oli matkassa myös Linda Saukko-Rauta, jonka etälivekuvituksen antia katsellessa hymy nousee vieläkin väkisinkin huulille. Visuaalisena hahmottajana Lindan tuotosten kautta pääsen yhdellä silmäyksellä palauttamaan mieleeni nämä maaliskuun yhteiset päivät. Taitavan kuvittavan tuotoksissa kuva

todellakin välillä puhuu ja kertoo enemmän kuin sanat. Myöskin **osallistujien tuottamat metaforat** muistuttavat minua näistä päivistä varmasti pitkään. Vielä tässä huomaan oman osaamisen rajat, mutta tämä ohjauksen äärellä työskentelevä joukko imee mukaansa ja innostaa toimimaan yhteisen agendan, meille kaikille niin rakkaan ohjauksen teeman äärellä. Yhteistä keskustelua ja ajatusten vaihtamista tarvitaan jatkossakin. Itselleni jäi hyvä maku suuhun tämän kevään TNO-foorumista ja näillä mietteillä on mukava siirtää ajatuksia tulevaan syksyyn, mitähän mielenkiintoista meille tarjoakaan 22.9.2022 ELOLIV?

Kirjoittaja:

Marja Pakkanen, kehittämisasiantuntija, KEHA
marja.pakkanen@ely-keskus.fi

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Hanna Gustafsson kehittämisasiantuntijaksi KEHA-keskukseen

Aloitin huhtikuussa työt **ELO-strategian** mukaista urasuunnittelutaitojen kansallisen viitekehysten rakentamista ja ohjaajakoulutusten kokonaisarviointia sekä ohjausalan täydennyskoulutuksia varten. Nämä teemat ovat osa elinikäisen ohjauksen kehittämisen kokonaisuutta, johon on saatu RRF-rahoitusta **Suomen kestävän kasvun ohjelmasta**.

Olen työurallani tarkastellut elinikäisen ohjauksen ja -oppimisen kenttää eri näkökulmista niin yksityisen kuin julkisen sektorin kautta. Työnimikkeinäni on ollut mm. vastuukouluttaja, uravalmentaja, asiantuntija ja tutkija. Tällä hetkellä toimin kehittämisasiantuntijana KEHA-keskuksessa (ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus) ja työnkuvaani liittyy yllä mainituissa teemoissa

julkisten hankintojen ja yhteiskehittämisen koordinoitua sekä täydennyskoulutusten suunnittelua.

Koulustaustaltani olen aikuiskasvatukseen suuntautunut kasvatustieteen maisteri ja opinto-ohjaaja.

Tämän vuoden aikana käynnistetään ensimmäiset kilpailutukset ohjaajakoulutuksen kokonaisarviointiin, ohjaustyön ydin- ja erikoisosaamiseen sekä urasuunnittelutaitoihin liittyen tilannekuvan kirkastamiseksi. Vielä vahvistamattomien suunnitelmien mukaan tavoitteena on, että prosessi jatkuisi yhteiskehittämisen muodossa. Näin saisimme Suomeen yhteiset, omannäköisemme viitekehukset tukemaan tulevaisuuden ohjaustyötä. Toivonkin siis näkeväni mahdollisimman monia teistä ohjausalan asiantuntijoista niin tarjouskilpailuihin osallistujina kuin ensi vuoden puolella yhteiskehittämistyöpajoissa.

Kirjoittaja:

Hanna Gustafsson, Kehittämisasiantuntija, KEHA-keskus
hanna.gustafsson@ely-keskus.fi

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Ohjauksen päivät 2022 kokosi yhteen laajan joukon ohjauksen toimijoita

Opetushallituksen vuosittain järjestämille Ohjauksen päiville oli tänä vuonna mahdollista osallistua paikan päällä Helsingin Messukeskuksessa tai etänä. 12.–13.5.2022 järjestetty tilaisuus keräsi noin 150 osallistujaa läheltä ja kauempaa. Valtiosihteeri Dan Koivulaakso opetus- ja kulttuuriministeriöstä avasi tilaisuuden ja korosti puheenvuorossaan, kuinka laajennetun oppivelvollisuuden myötä opinto-ohjauksen merkitys vahvistuu entisestään.

Ministeriön puheenvuoron jälkeen johtaja Kirsi Heinivirta kertoi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa osaamis- ja työvoimatarpeen ennakoitiedon analysointi ja tulkinta. KT, dosentti, projektipäällikkö Raimo Vuorinen Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitokselta tarjosi yleisölle historiallisen katsauksen Elinikäisen ohjauksen kahteen vuosikymmeneen Euroopassa. Lounaan jälkeen erityisasiantuntija Riina Länsikallio kertoi Opetushallituksen kiusaamisen vastaisesta työstä, jossa tällä hetkellä ajankohtaista on muun muassa valmisteilla oleva kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisyn sivusto. Riinan jälkeen kuultiin kehittämispäällikkö Johanna Jahnukaista Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta. Johanna kertoi monialaisen asiantuntijaryhmän työstä oppijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi osana yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Iltapäiväkahvin jälkeen yliopettaja Pasi Savonmäki Jyväskylän ammatillisesta opettajakorkeakoulusta kertoi Ohjaamoista nuorten matalan kynnyksen monialaisena ohjauspalveluna, joka nopeuttaa korkeintaan perusasteen suorittaneiden nuorten siirtymistä koulutukseen ja sitä kautta työelämään. Helsingissä oppivelvollisuuslain mukainen asuinkunnan ohjausvastuu on liitetty osaksi Ohjaamo Helsingin toimintaa, josta tilaisuudessa tarkemmin kertoivat Ohjaamo Helsingin opinto-ohjaajat. Päivän päätteeksi Zoomi – Sujuvia siirtymiä edistämässä -koordinaatiohankkeen projektiasiantuntija Maria-Elisa Salonsaari kertoi mallinnusprosessista, jonka tavoitteena on koota koordinoitujen hankkeiden kehittämistyö teemoittain yhdeksi kokonaisuudeksi. Mallinnustyö julkaistaan Opetushallituksen verkkosivuilla kesäkuussa 2022.

Tilaisuuden toinen päivä alkoi Hämeen ammattikorkeakoulun tutkijayliopettaja Jaakko Helanderin puheenvuorolla nivelvaiheen opinto-ohjauksesta (NOPO), jonka tavoitteena on perusopetuksen päättävän nuoren kiinnittyminen suoraan toisen asteen opintoihin. Yliopettaja Päivi-Katriina Juutilainen Haaga-Helia ammatillisesta opettajakorkeakoulusta korosti puheenvuorossaan hyväksyvän suhtautumisen ja jännitteen rakentamisen tarkoituksenmukaista suhdetta keskeisenä ohjaajan vuorovaikutustaitona. Päivi-Katriinan jälkeen erityisasiantuntija Petri Niemi Opetushallituksesta esitteli kirjoittamansa uunituoreen oppaan tehostetusta ja henkilökohtaisesta oppilaanohjauksesta. Aamupäivän puheenvuoro-osuus päättyi projektipäällikkö Tiina Kallion ja projektitoimija Tamara Palmros-Aallon kuvaukseen hyvän ohjauksen kriteerien muutostyöstä, jota Länsirannikon Koulutus Oy, WinNovan toteuttama valtakunnallinen VALO-hanke koordinoi. Lounaan jälkeen päivä jatkui hyvän ohjauksen kriteerien kouluastekohtaisilla työpajoilla. Toinen työpajakokonaisuus liittyi työelämäyhteistyöhön, missä keskusteltiin muun muassa perusopetuksen TET-jaksosta oppilaan ja työelämän kohtaamispaikkana. Kaksipäiväisen

tilaisuuden päätteeksi suunnittelijat Topias Kähärä ja Risto Hanhinen Opetushallituksesta esittelivät uutta Opintopolkua ja siihen liittyviä toiminnallisuuksia. Osallistujilta saatiin kehittämisehdotuksia Opintopolun digikehittämisen tueksi.

Tilaisuudessa mukana olleiden keskustelut jatkuvat 31.5.2022 saakka HowSpace-alustalla. Opetushallituksen järjestämät opinto-ohjauksen aamukahvitilaisuudet jatkuvat syksyllä 2022 etätoteutuksina. Tilaisuuksista tullaan tiedottamaan tarkemmin kesän jälkeen.

Lisätietoa:

- Tiina Kärkkäinen, erityisasiantuntija (ammattillinen koulutus), Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi
- Petri Niemi, erityisasiantuntija (perusopetus), Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi
- Kati Taipale, opetusneuvos (lukiokoulutus), Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi
- Mia Vartiainen, opetusneuvos (ammattillinen koulutus), Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Hälsningar från Vägledardagarna på Åland!

Vägledardagarna 3–5.5.2022 ordnades på Åland, som nu firar hundra år av självstyrelse. Vägledardagarnas huvudtema var ny forskning på området, utbildnings- och vägledningsmodeller på Åland samt karriärlärande.

Vägledardagarna är en årlig avgiftsfri konferens för alla studiehandledare och vägledare på svenska i Finland.

Keynote-föreläsningar var:

Val och aktörskap i övergången till andra stadiet, Veronica Salovaara, Pol. dr.

Klättra och kana vid övergången till högre utbildning, Katarina Perander, Ped. dr.

Här [en spellista för Vägledardagarna](#) där tidigare års material finns permanent publicerade och [en intervju om Vägledardagarna i Ålands Radio](#) 3.5.2022.

[Fotokollage från Vägledardagarna.](#)

Arrangörerna för Vägledardagarna 2022. Från vänster på bilden Jirka Sabel, Disa Widell, Marianne West-Ståhl, Bodil Regårdh, Bo Nygård, Heidi Henriksson och Carola Bryggman.

Text:

Disa Widell, överinspektör för bildningsväsendet, Regionförvaltningsverket

disa.widell@avi.fi

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Åbo Akademi svarar på behovet av ökad handledning

Sedan ett par år tillbaka erbjuder Åbo Akademi kontinuerligt studier som ger behörighet att arbeta som studiehandledare. Kurserna erbjuds som ett biämne vid fakulteten för välfärdsstudier och pedagogik och delvis också vid Öppna universitetet. Planen är nu att utvidga samarbetet med andra universitet och få igång mera forskning inom området.

Behovet av kompetenta handledare både i skolor och i arbetslivet ser inte ut att minska, snarare tvärtom. De yrkesfärdigheter som behövs för uppgifter inom elevhandledning och studiehandledning är eftertraktade, och behovet av fortbildning växer. Vid Åbo Akademi har utbildningen som ger studerande behörighet att jobba med handledning blivit ett etablerat eget biämne med årligen återkommande kursutbud.

– En kartläggning som gjordes av Finlands svenska lärarförbund i slutet av år 2020 visade att bara 72 procent av de finlandssvenska elev- och studiehandledarna var behöriga. Behovet av handledning kommer bara att bli större och vi är därför glada att vi kommit bra igång med vår utbildning. Biämnesstudierna och de externa kurserna vid Öppna universitetet rullar på sedan 2019 och vi har redan kunnat utexaminera flera behöriga studiehandledare, säger Kicki Häggblom, universitetslärare i pedagogik.

Studiehandledarutbildningen omfattar 60 studiepoäng och är uppbyggd kring tre teman: skola och samhälle, ungdomens/elevens värld och studiehandledarens professionella kompetens som även innefattar fem veckor praktik. Det finns för tillfället 15 studieplatser per år för biämnesstuderande vid Åbo Akademi.

– Handledning behövs numera inte bara i skolorna utan också för det kontinuerliga lärandet och kompetensutveckling ute i arbetslivet. Intresset för biämnesstudierna har varit stort. Också den fristående utbildningen som startade 2021 var eftertraktad och lockade över 200 sökande till 20 studieplatser. I nuläget fokuserar vi på den befintliga biämneshelheten och att vidareutveckla den. Vi hoppas på att utveckla kontakt och samarbete med andra högskolor i både Finland och övriga Norden och på så sätt få till stånd mera forskning och utvecklingsprojekt inom ämnet, säger Jessica Aspfors, akademilektor i pedagogik och utbildningsansvarig för studiehandledarutbildningen.

För ett par år sedan inleddes den fristående utbildningshelheten "Yrkesfärdigheter för uppgifter inom elevhandledning och studiehandledning" för att råda bot på den akuta bristen på behöriga elev- och studiehandledare i Svenskfinland. Den här utbildningen genomförs som deltidsstudier under en tvåårsperiod, vilket gör det möjligt att studera vid sidan av arbetet. Utbildningshelheten förverkligas med hjälp av medel från Svenska kulturfonden.

En av dem som går den externa utbildningen är Emilia Ahlström som till vardags jobbar som elevhandledare vid ett högstadium.

– Det jag främst vill bidra med som studiehandledare är att kunna göra en positiv skillnad för eleverna både i deras skolvardag och i deras väg framåt i livet. Jag upplever att det har varit väldigt givande att studera och jobba samtidigt eftersom jag direkt har möjlighet att tillämpa det som vi lär oss i studierna i mitt arbete. Tack vare min arbetserfarenhet har jag även lättare att förankra den nya kunskapen och jag har mera att bidra med i studierna. Studierna har gett mig mera insyn i och förståelse för skolvärlden, lärt mig att se saker ur ett skolperspektiv och ur

studiehandledarperspektiv. Jag tror absolut att jag kommer ha nytta av de här studierna även i andra sammanhang, säger hon.

Åbo Akademis studiehandledarutbildning är populär. Just nu fokuserar vi på att utveckla såväl utbildningen som forskningen och samarbeten med andra organisationer, säger Kicki Häggblom, universitetslärare i pedagogik och Jessica Aspfors, akademilektor i pedagogik och utbildningsansvarig för studiehandledarutbildningen.

Text:

Kicki Häggblom, universitetslärare i pedagogik, Åbo Akademi
kicki.haggblom@abo.fi

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Globalismen passé?

Är globalismens era över genom pandemin och de senaste månadernas utveckling av internationell säkerhetspolitik? Sådant har uttalats. Likväl kräver kriser än mer dialog, samarbete och framför allt en känsla av samhörighet mellan människor.

Internationalism som kunskap och känsla

Erasmus+ är programmet för internationell mobilitet inom utbildning, idrott och ungdomsarbete i Europa. För vuxna erbjuder programmet möjlighet till jobbskuggning och kurser utomlands med principerna för livslångt lärande och kontinuerlig kompetensutveckling inom arbetslivet som motiv. Programmet grundades 1987 och Finland kom med 1992. I programmets målsättningar nämns värden som hållbar tillväxt, innovation och kreativitet samt social kohesion. Det är särskilt det sist nämnda som jag personligen upplevt starkast varje gång jag deltagit i ett Erasmus+-utbyte. Vänskapen. Samhörigheten. Likheter mellan vad människor strävar efter med studier, vilka förhoppningar man har på arbetslivet, vilka drömmar om ett gott liv. För tjugo år sedan var jag Erasmus-utbytesstuderande vid universitet i Frankrike, före pandemin deltog jag i en Erasmus+-konferens på Sicilien och knöt kontakter för

kommande utbyten. I april 2022 när pandemin lättat kunde jag åka till Sicilien igen för att jobbskugga utbildningsförvaltning och skolutveckling vid en gymnasieskola i Palermo. Starkaste känslan igen var samhörighet och gemenskap. Som kognitiva mål hade jag satt upp att benchmarka, alltså jämföra och lära mig mer om lärarfortbildningen och koordineringen av studiehandlednings- och karriärvägledningstjänster i Italien.

Lärarfortbildningen i Finland och Italien

På Sicilien ska en lärare delta 25 timmar per läsår i fortbildning. Fortbildningens målsättningar fastställs av undervisningsministeriet i Italien. Fortbildning erbjuds av flertalet offentliga och privata aktörer. Lärare kan påverka och välja vad de deltar i för utbildning årligen, men lärarkollegiet diskuterar också gemensamt och kommer överens om vem som deltar i vad för att stärka och få bredd i kunskapsutvecklingen som organisation. Med andra ord kan vi se att lärarfortbildningen i Italien är mycket lik upplägget i Finland.

Det som inte är lika tydligt och starkt vare sig i Finland eller Italien gällande lärarfortbildningen är dess grund i forskning, dess strategiska planmässighet samt en koordinering av utbildningsutbudet. Självt ser jag dessa som de mest väsentliga utvecklingsområdena inom lärarfortbildningen den närmaste tiden. Samma slutsatser uttrycks i UKM:s utredning 2021:9 *Den svenskspråkiga utbildningen i Finland* av Gun Oker-Blom (se kapitel 4).

Vägval och framtidsdrömmar bland unga i Europa

I Finland är elev- och studiehandledningen ett väletablerat läroämne i skolan. Sedan 1980-talet har man talat om vägledningen som en egen process inom utbildningssektorn och arbetskraftsförvaltningen. *The European Lifelong Guidance Policy Network*, ELGPN, grundades 2007 för att utveckla samarbetet inom vägledningstjänsterna i Europa. Sedan 2013 har Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet ett uppdrag att koordinera och utveckla vägledningstjänsterna i de tvåspråkiga regionerna i Finland. Motsvarande uppgift handhas på finska av NTM-centralerna. I Finland och Norden är studiehandledning och vägledning ett eget utbildnings-, kompetens- och yrkesområde. Med detta i ryggen förde jag olika samtal om studiehandledning i Palermo med såväl pedagoger som med ungdomarna på skolan. Studiehandledningen ordnas där av olika lärarteam, både som enskilda samtal och gruppinformation till de studerande. Det verkar inte vara ett läroämne, handhas av en skild yrkeskår eller grunda sig på några styrdokument eller kvalitetskriterier. Ungdomarna uttryckte att de önskar till norra Italien, till Milano, Genua eller Rom för att studera. Om de önskar återvända för arbetsliv och för att bilda familj – det trodde de inte var särskilt realistiskt. Sicilien har blivit en semesterort och ett familjetillhåll även för de lokala.

Vikingaön i framtiden

Samtidigt har Sicilien ett enastående läge som en knutpunkt mellan länder och kontinenter. Sicilien är Medelhavets största ö med sol, vind och vatten. Ön har stora höjdskillnader. Trots att jag inte är ingenjör ser jag snabbt potentialen i transporter och energiproduktion samt större livsmedelsexport av t.ex. frukt, fisk, salt, olivolja och viner. Naturligtvis finns också potentialen kring turism, hälsoresor både sommar och vinter – det finns slalombackar och varma källor! – samt ett kunskapscentrum kring kulturella utbyten och språk. Sedan vikingatid har båtar alltid tagit i land här, människor från när och fjärran har byggt och levt tillsammans på ön. Men tankarna inför framtiden gick mer i traditionens tecken – den goda maten, samvaron, de vackra landskapen. Och visserligen, maten, människorna och miljön på Sicilien är bland det bästa man kan tänka sig. Men själv som verksam på Finlands västkust, den s.k. exportkusten och mitt i energiklustret omgiven av en stark skola och utbildningssektor, en stark studie- och karriärvägledning och en stark framtidstro ser jag hur Sicilien och Finland har något att ge och få av varandra.

Livslångt och kontinuerligt lärande

Så fungerar Erasmus+-programmet i praktiken. Man möter människor över en bit god mat, diskuterar, förstår varandras samhällen och framtidsdrömmar, känner samhörighet och glädje. Vänskap uppstår. Nya idéer och insikter uppstår. Frön till kommande samarbete och nya verksamhetsmodeller sås. Det är livslångt och kontinuerligt lärande. Det är internationalisering och globalism, inte alls passé.

Text och bilder:

Disa Widell, överinspektör för bildningsväsendet, Regionförvaltningsverket
disa.widell@avi.fi

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Yhteiset eurooppalaiset laatukriteerit elinikäiselle ohjaukselle

EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop) on käynnistänyt hankkeen, jonka tarkoituksena on laatia jäsenmaiden käyttöön ehdotus elinikäisen ohjauksen yhteisistä laatukriteereistä ja vaikuttavuuden arviointikohteista. Cedefop haluaa rohkaista jäsenmaita tutkimus- ja arviointitiedon kattavampaan käyttöön ohjauspalvelujen kehittämisessä. Pyrkimyksenä on, että palvelut vastaisivat myös paremmin eri käyttäjäryhmien tarpeita. Hankkeen tuloksia esiteltiin 21.-22.3.2022 Cedefopin ja CareersNetin yhteisessä verkkoseminaarissa ”**Supporting careers and learning: towards common standards for monitoring and evaluation in Europe**”.

Cedefopin ehdottaman arviointimallin kehittämisen taustana on teemaa koskeva kirjallisuuskatsaus kansainvälisistä vastaavista hankkeista, poimintoja EU:n jäsenmaissa jo käytössä olevista arviointikehikoista, asiantuntijahaastatteluja sekä tätä **hanketta varten koottuja temaattisia artikkeleita**.

Hankkeen tulosten mukaan kansallisen arviointimallin ja ohjauksen laatukriteereiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista käynnistää ohjaukselle asetetuista tavoitteista sekä yksilön, palvelujen tuottajien sekä

laajemman yhteiskunnallisen tuloksen (outcome) ja vaikuttavuuden (impact) kautta. Näitä ei nähdä keskenään kilpailevina eikä toisiaan poissulkevinä tekijöinä ohjaukseen vaan toisiaan täydentävinä näkökulmina, jotka kannattaa ottaa samanaikaisesti huomioon rakennettaessa kansallisia elinikäisen ohjauksen kokonaispalveluja. Esimerkiksi yksilötasolla tuloksena voi olla koettu motivaation vahvistuminen, osaamisen syveneminen tai laajeneminen. Pitkäaikaisena vaikuttavuutena voi olla esim. hyvinvoinnin lisääntyminen tai osallistuminen jatkuvaan oppimiseen. Tämän jälkeen voidaan koota tietoa ohjauksen toteutumisesta (output), esimerkiksi ohjaukseen osallistuneiden sekä opinnoissa tai työelämässä edenneiden määristä. Tämän jälkeen tarkastellaan, millaisten työmuodot voivat olla yhteydessä näiden tavoitteiden saavuttamiseen sekä lopuksi millaisia ja missä laajuudessa eri ohjauspalveluita tulisi kohdentaa eri asiakasryhmien käyttöön. Laatuun kuuluu myös palvelutarvearvioiden selvittämiseen liittyvien työvälineiden kehittäminen. Maaliskuun seminaarissa julkistettiin luonnos näistä ohjauksen arviointikriteereistä sekä mahdollisista laadullisista ja määrällisistä arviointimenetelmistä sekä vaihtoehtoisista tiedon kokoamisen tavoista. Seuraavan vuoden aikana Cedefop pyrkii kokoamaan tietoa näiden kriteereiden tarkoituksenmukaisuudesta EU:n jäsenmaissa, ja miten kattavasti jäsenmaissa olisi jo valmiina tietoa näiden kriteereiden toimivuuden testaamiseksi.

Cedefopin hankkeen tuloksia ja lähestymistapa ovat ajankohtaisia myös Suomessa. Hankkeen logiikkaa ja ohjauksen tuloksesta ja vaikuttavuudesta käynnistyvää jäsenystapaa on mahdollista hyödyntää esimerkiksi kansalliseen elinikäisen ohjauksen strategiaan sisältyvässä tiedolla johtamisen edistämisessä ja siihen liittyvässä jo meneillään olevassa perusasteen ja toisen asteen koulutuksen hyvän ohjauksen kriteerien valmistelussa.

Kirjoittajat:

Raimo Vuorinen, Projektipäällikkö, Koulutuksen tutkimuslaitos
raimo.vuorinen@jyu.fi

Jaana Kettunen, Tutkimusprofessori ja varajohtaja, Koulutuksen tutkimuslaitos
jaana.h.kettunen@jyu.fi

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

VN TEAS -selvitys ehdottaa toimenpiteitä TET-jaksojen kehittämiseksi

Valtioneuvosto julkaisi 7.4.2021 selvityksen, jossa kartoitettiin työelämään tutustumisjaksojen toteutusta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja saavutettavuutta perusopetuksen aikana.

Hankkeen loppuraportissa ehdotetaan seuraavia toimenpiteitä TET-jaksojen kehittämiseksi:

- TET-jaksojen valtakunnallisen seurantajärjestelmän kehittäminen.
- TET-kehittäjän tehtävän perustaminen valtakunnalliselle ja paikalliselle tasolle.
- TET-jakson ohjausmallin luominen ja materiaalien saataville tuominen.
- TET-jaksojen kytkemistä vahvemmin osaksi koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia.
- Monipuolisen tuen tarjoaminen työnantajille TET-jaksojen kehittämiseen ja konseptointiin, joka mahdollistaa TET-jaksojen laajemman kirjon sekä tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämisen.

Tutkimus toteutettiin maaliskuun 2021 ja maaliskuun 2022 välisenä aikana osana valtioneuvoston vuoden 2021 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa. Sen ovat tehneet MDI Public Oy, Nuorisotutkimusseura sekä

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus.

Lisätiedot:

Mayer, M., Lahtinen, J., Aapola-Kari, S., Pietarinen, A., Kallio, A., Jänkälä, J-P & Hakanen, M. (2021). Työelämään tutustumisjaksojen toteutus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja saavutettavuus perusopetuksen aikana. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:33. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-060-8>

Tuloksista kertova tiedote Valtioneuvoston sivuilla:

<https://tietokayttoon.fi/-/10616/tutkimus-suunnitelmallisuudella-lisaa-tasa-arvoa-ja-yhdenvertaisuutta-tet-jaksoihin>

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Monialaisissa Ohjaamoissa opitaan ja ohjataan yhdessä

Kansalaisille tarjottavien palvelujen kehittämistä viedään monialaisten palvelukonseptien suuntaan. On selvää, että pirstoutuneet ja siiloutuneet palvelut ovat aikansa eläneitä, sillä palvelun tarvitsijoiden siirtely luukulta luukulle on kaikin puolin tehotonta. Hyvä esimerkki monialaisten palvelujen pitkäjänteisestä, määrätietoista ja onnistuneesta kehittämistyöstä ovat nuorten Ohjaamot, joita lähdettiin rakentamaan ja tukemaan vuodesta 2014 alkaen. Työ ei ole ollut helppoa. Siihen on liittynyt monia käänteitä, kuoppia ja vastoinkäymisiä, mutta sitkeä ja periksiantamaton kehittämistyö on tuottanut nuortenkin mielestä erinomaisen palvelukonseptin, josta kelpaa ottaa mallia muihinkin monialaisiin palveluihin.

Tässä kehittämistyössä oma osuutensa on ollut [TESSU2](#) – Aitoon monialaiseen yhteistyö- ja ohjausosaamiseen Ohjaamoissa -projektilla, jonka tavoitteena oli auttaa Ohjaamoja arvioimaan ja parantamaan palvelukykyään tukemalla monialaista yhteistyö- ja ohjausosaamisen kehittämistä. TESSU tarjosi yli kuuden vuoden ajan Ohjaamoille yhteisen foorumin keskusteluille valmennusten muodossa, jossa toimijat ratkoivat monialaisen ohjauksen ja yhteistyön kysymyksiä ja rakensivat yhteistä monialaista toimintakulttuuria ja yhteisöllisyyttä. Valmennus toimi peilinä ja tuki Ohjaamoja toimimaan monialaisina, vertaisoppivina ja yhdessä ohjautuvina tiimeinä, joissa ohjaamohenkilöstö kehittää ja arvioi yhdessä omaa toimintaansa suunnitelmallisesti ja toisilta oppien.

Valmennukset toteutettiin tavoitteellisina prosesseina, joissa Ohjaamot itse laativat valmennuksen tavoitteet ja sisällöt valmentajien kanssa. Valmennukset auttoivat tunnistamaan ja arvioimaan monialaisen työn ilmiöitä ja Ohjaamon senhetkisiä kehitysvaiheita. Ohjaamot kokivat, että monialainen työ vahvistui melko hyvin valmennusten myötä. Sitoutumisen, keskinäisen arvostuksen, ymmärryksen yhteisestä tavoitteesta, toisten osaamisen tuntemisen sekä luottamuksen ja vuorovaikutuksen katsottiin myös lisääntyneen valmennuksen myötä.

Erityisesti Ohjaamokoordinaattoreille kohdennettu Ohjaamon johtaminen ja koordinointi -valmennus ja vertaismentorointi koettiin tarpeelliseksi. Koordinaattorit kokivat, että luottamuksellinen, arvostava keskusteluilmapiiiri mahdollisti avoimen keskustelun ja hyvien käytänteiden jakaminen. Tämä puolestaan lisäsi hyvinvointia ja auttoi jaksamaan muutosten aikana. Tässä vertaisuus oli merkittävin tekijä.

Auli Sesay & Virpi Rajala (toim.)

Monialaisesti oppien ja ohjaten

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

TESSU-projektin valmennuksiin, vertaismentorointiin ja konsultointeihin osallistui lähes 600 henkilöä 57 Ohjaamosta. Toiminnan aineistoista ja kokemuksista julkaistiin **Monialaisesti oppien ja ohjaten – työkaluja monialaisen työn kehittämiseen** -loppujulkaisu, joka on suunnattu kaikille monialaisten palvelujen kehittäjille ja päättäjille, Ohjaamon toimijoille ja johdolle sekä verkostolle. Tämä lisäksi koottiin matkan varrella kertyneitä välineitä, menetelmiä, hyviä käytäntöjä ja julkaisuja monialaisen työn kehittämisen tueksi kaikkien käyttöön. Julkaisu antaa virikkeitä kaikille monialaisesta yhteistyö- ja ohjausosaamista kiinnostuneille ja se on ladattavissa **täältä**.

TESSU2 – Aitoon monialaiseen yhteistyö- ja ohjausosaamiseen Ohjaamoissa -projektia (2019–2022) toteuttivat JAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu, HAMK Edu -tutkimusyksikkö sekä Åbo Akademi. Projektia rahoitti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja se kuului Osuva ohjaus -kokonaisuuteen, joka oli osa opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallista Osuvaa osaamista -ESR-toimenpidekokonaisuutta.

Kirjoittaja:

Auli Sesay, projektipäällikkö, Jamk ammatillinen opettajakorkeakoulu
 auli.sesay@jamk.fi

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Ohjausalan toimijoiden käsityksiä ohjauksen innovaatioista

Työelämä on muuttunut merkittävästi viime vuosikymmeninä monien tekijöiden, kuten globalisaation, digitalisaation ja automaation seurauksena. Perinteiset ammatit ja työtavat muuttuvat, työn silppuuntuminen lisääntyy, toimeentulon tavat moninaistuvat, elinikäinen oppiminen korostuu ja työn yhteiskunnallinen merkitys muuttuu. Tässä muutoksessa yksilöt hakevat ja tarvitsevat yhä enemmän tieto- neuvonta- ja ohjauspalveluja tehdäkseen tietoisia ja realistisia koulutus- ja työvalintoja sekä vahvistaakseen elinikäisiä urasuunnittelutaitoja. Pysyäkseen muutoksessa mukana on myös ohjauksen ja ohjausalan kehityttävä ja oltava innovatiivinen.

Innovatiivisuus on ajankohtainen, mutta tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden (TNO-palveluiden) kentällä verrattain vähän tutkittu alue. Tämä tutkimus pyrkii osaltaan vastaamaan tähän puutteeseen tarkastelemalla ohjausalan kansainvälisten toimijoiden käsityksiä innovaatiosta ohjauksessa. Tutkimus pohjautuu 33:n eri maan ohjausalan edustajille eli ohjausalan ammattilaisille, päätöksentekijöille ja tutkijoille tehtyyn kyselyyn, joka toteutettiin elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikkaa käsittelevän symposiumin (ICCDPP) yhteydessä.

Tutkimuksen tuloksena ohjausalan kansainvälisten toimijoiden käsitykset ohjauksen innovaatioista voitiin jakaa neljään laadullisesti erilaiseen, mutta toisiinsa yhteydessä olevaan kategoriaan. Innovaationa ohjauksessa nähtiin 1)

ohjauspalvelujen käynnistäminen 2) ohjauspalvelujen kehittäminen 3) alan ammattimaistaminen ja 4) sektoreiden välisten synergioiden hyödyntäminen (Kuva 1.)

Kuva 1: Ohjausalan toimijoiden käsityksiä ohjauksen innovaatiosta (mukaillen Kettunen, 2021)

Palvelujen käynnistämisestä sektoreiden välisten synergioiden hyödyntämiseen

Ensimmäisessä kategoriassa, missä *ohjauspalvelujen käynnistäminen* nähtiin innovaationa, kehittämisessä panostettiin sellaisten palvelujen perustamiseen, jotka olivat olleet puutteellisia maan poliittisen epävakauden tai ohjauspalveluiden lyhyen historian vuoksi. Täydennyskoulutuksen tarve ohjauspalvelujen kentällä tunnistettiin, mutta päätöksiä tällaisen koulutuksen järjestämisestä ei oltu vielä tehty. Tieto- ja viestintäteknologian käytön keskeinen peruste oli lisätä tietoisuutta ohjauspalveluista ja niiden tarjoamasta tuesta.

Toisessa kategoriassa, missä *ohjauspalvelujen kehittäminen* nähtiin innovaationa, keskityttiin suunnittelemaan tietyn ihmisryhmän erityistarpeita tai vaatimuksia tukevia ohjelmia. Täydennyskoulutusta on ohjausalan toimijoille tarjolla hajanaisesti. Tieto- ja viestintäteknologian käytön keskeinen peruste oli koulutukseen, työelämään ja uraan liittyvän tiedon saatavuuden lisääminen.

Kolmannessa kategoriassa, missä *alan ammattimaistaminen* nähtiin innovaationa, kehittämisessä panostettiin ohjausalan ammattilaisten ammattitaitoon, heidän koulutukseensa ja pätevyyteensä. Vastaajat ilmoittivat, että ohjausalan ammattilaisten kelpoisuuteen liittyviä standardeja tarkistetaan parhaillaan tai lähitulevaisuudessa. Täydennyskoulutusta on tarjolla säännöllisesti. Tieto- ja viestintäteknologian käytön keskeinen peruste oli tarjottujen palvelujen tehostaminen hyödyntäen teknologian tarjoamia reaaliaikaisia viestintämahdollisuuksia.

Neljännessä kategoriassa, missä *sektoreiden välisten synergioiden hyödyntäminen* nähtiin innovaationa, keskityttiin laadukkaiden palvelujen tarjoamiseen liittyviin kysymyksiin. Innovatiivisia aloitteita tuettiin yhteisten strategisten kehitystavoitteiden saavuttamiseksi kansallisella tasolla tehostamalla sektorien välistä, monialaista yhteistyötä ja koordinaatiota sekä sidosryhmien osallistumista. Täydennyskoulutusohjelma, joka perustuu kansallisiin prioriteetteihin sekä tunnistettuihin koulutustarpeisiin, on jatkuvasti tarjolla ja, toisin kuin muissa kategorioissa,

siihen voi osallistua täysin verkossa. Tieto- ja viestintätekniikan käytön keskeinen peruste oli parantaa ohjauspalvelujen laatua ja tehokkuutta tehostamalla resurssien ja datan käyttöä, erityisesti yhdistämällä teknologiaa, tekoälyä ja koneoppimista.

Innovaatioissa on kyse ongelmanratkaisusta sekä monimutkaisten, monitahoisten ja luovaa lähestymistapaa vaativien elämän ja yhteiskunnan haasteiden ratkaisemisesta. Vaikka näyttää siltä, että julkisissa palveluissa innovaatiot toteutetaan usein ylhäältä alaspäin suuntautuvina prosesseina, tämän tutkimuksen tulokset tukevat havaintoa painopisteen siirtymisestä kohti kollektiivisempaa monialaista lähestymistapaa, mikä nopeuttaa innovointia yhteisten haasteiden ratkaisemiseksi kansallisella tasolla.

Tutkimusartikkeli

" Career experts' conceptions of innovation in career development" on julkaistu *International Journal for Educational and Vocational Guidance -lehdessä ja on* luettavissa osoitteessa <https://doi.org/10.1007/s10775-021-09509-9>

Lisätietoja tutkimuksesta:

Jaana Kettunen, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto
jaana.h.kettunen@jyu.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>

Väitös: Korkeakoulujen opintojen ohjaukseen ja ohjaustoimijoiden ammatillisen toimijuuden ja asiantuntijuuden kokemukseen kannattaa panostaa

TtM Tanja Hautalan väitöskirja, [Opintojen ohjauksen toimijoiden ja opetushenkilöstön kokemukset ammatillisesta toimijuudesta ja asiantuntijuudesta – Yhteys korkeakouluorganisaatioiden hallinnollisiin piirteisiin ja johtamiseen](#), tarkastettiin Tampereen yliopistossa 8.4.2022. Väitöstutkimuksen keskeisiä teemoja ovat korkeakoulujen hallinto ja johtaminen, opintojen ohjaus sekä opintojen ohjauksen toimijoiden ammatillisen toimijuuden ja asiantuntijuuden kokemus.

Korkeakoulujen opintojen ohjaus on Suomessa melko vähän tutkittu aihe. Korkeakouluopiskelijoiden opinnoista suoriutuminen on kuitenkin yhä enenevässä määrin korkeakoulutuksen järjestäjien mielenkiinnon kohteena. Opintojen ohjauksen tulisi olla symbioottisessa suhteessa korkeakoulun strategiaan

tavoitteisiin, opetussuunnitelman uudistamiseen sekä oppimista edesauttaviin rakenteellisiin järjestelyihin (Lerkanen & Ikonen, 2013). Bentleyyn (2019) mielestä taloudellinen näkökulma kuitenkin korostaa korkeakoulujen ohjauspalveluiden merkitystä jopa organisaatioiden selviytymiselle, ja ohjauspalveluiden tulisi myös kyetä vastaamaan nyky-yhteiskunnassa esiintyviin sosiopoliittisiin ilmiöihin.

Kysely- ja haastatteluaineistot kerättiin 11 suomalaisesta ammattikorkeakoulusta. Haastatteluaineisto kerättiin ammattikorkeakoulujen opintojen ohjauksen toimijoilta, joita haastatteluihin osallistui 21. Haastatteluissa käytettiin virikkeenä väitöstutkimuksessa kehitettyä hallinnollisten väljä- ja tiukkakytkentäisyyden piirteiden (HVT) mittaria.

Väitöstutkimuksen tulosten perusteella opintojen ohjauksen lähtökohdat ovat suomalaisissa ammattikorkeakouluissa tänä päivänä pitkälti samansuuntaisia kuin vuosituhannen alussa, jolloin korkeakoulujen opintojen ohjauksen toimintoja on viimeksi tarkasteltu kansallisella tasolla. Opintojen ohjauksen toimijoiden nimikkeet ja resurssit vaihtelevat edelleen huomattavasti ja hajautettujen ohjaustoimintojen malli oli eniten edustettuna. Ohjauksen roolia ja näkyvyyttä organisaatioiden strategioissa tulisi edelleen parantaa.

Tulokset korostavat kokonaisvaltaisen opintojen ohjauksen prosessin sekä opintojen ohjauksen keskeisen aseman myönteistä vaikutusta korkeakoulujen ohjaukikäytänteille, ja tämän myötä opiskelijoiden opinnoissa etenemiselle ja valmistumiselle. Tämä tukee myös elinikäisen ohjauksen huomioimista korkeakouluissa. Kokonaisvaltaisen opintojen ohjauksen prosessin mukaisissa ohjauspalveluissa käsitellään opiskelijoiden yksilöllisiä kysymyksiä, opiskelijan saatavilla on ohjausta kaikissa opintojen vaiheissa ja opintojen ohjauksen työmenetelmänä käytetään pääasiassa henkilökohtaista ohjausta. Kokonaisvaltaiseen opintojen ohjauksen prosessiin kuuluu myös se, että organisaatioiden opintojen ohjauksesta vastaavat henkilöt ovat ohjauksen ammattilaisia ja ohjauksen vastuunjako on selkeä. Ohjauksessa kiinnitetään huomiota paitsi opiskelun ohjaukseen myös opiskelijan kasvuun ja kehittymiseen liittyvään ohjaukseen, ja opintojen ohjauksessa korostetaan opiskelijan itseohjautuvuuden vahvistamista. Lisäksi opiskelijat käyttävät tarjottuja opintojen ohjauksen palveluita.

Kirjoittaja:

Tanja Hautala, koulutuksen ja tutkimuksen erikoissuunnittelija, Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
thautala02@gmail.com

Tietoa julkaisusta:

Hautala, T. 2022. Opintojen ohjauksen toimijoiden ja opetushenkilöstön kokemukset ammatillisesta toimijuudesta ja asiantuntijuudesta – Yhteys korkeakouluorganisaatioiden hallinnollisiin piirteisiin ja johtamiseen.

Väitöskirjatutkimus, Tampereen yliopisto.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2341-7>

Lähteet:

Lerkkanen, J. & Ikonen, H. 2013. (toim.) Ohjaus 2013 – Ohjausjärjestelmä Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja, 165.

Bentley, A. 2019. A tale of two capitals: A Bourdieusian perspective on counselling in higher education. *British Journal of Guidance & Counselling*, 47(5), 609–618. <https://doi.org/10.1080/03069885.2018.1481196>

Edellinen | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 23, toukokuu 2022

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus23>